

Семена Юлійовича Каца. м. Харків, 15 грудня 2020 р. Харків, 2020. С. 46-51.

3. Тріпільський Г. Я. Звуження підстав для касаційного оскарження судових рішень у світлі права на суд. *Знання європейського права*. 2021. № 2 С. 53-56.

4. Цивільний процесуальний кодекс України. *Відомості Верховної Ради України (ВВР)*. 2004. № 40–42. С. 492.

Єгор МАКОВЕЙ

здобувач вищої освіти
ступеня бакалавра

Науковий керівник:

Олег ЗАВІСТОВСЬКИЙ

старший викладач кафедри
тактико-спеціальної підготовки
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ
(м. Дніпро, Україна)

ДЕЯКІ АСПЕКТИ ПРАВОВІДНОСИН У СУСПІЛЬСТВІ В УМОВАХ ПАНДЕМІЇ «COVID-19»

Світ зіткнувся з беспрецедентною кризою, в основі якої лежить глобальна надзвичайна ситуація в області охорони здоров'я громадян, яка за своїми масштабами не може зрівнятися з жодною іншою надзвичайною ситуацією пандемічного характеру, що виникла протягом останнього століття. Вона вимагає прийняття глобальних заходів реагування з далекосяжними наслідками для економічної стабільності, соціального та політичного життя.

З огляду на виняткову ситуацію і з метою збереження життя людей немає іншого вибору, крім як вживати надзвичайних заходів. Загальні режими ізоляції, що вводяться для уповільнення розповсюдження вірусу, в силу необхідності обмежують свободу пересування та користування багатьма іншими правами людини.

Такі заходи можуть ненавмисно вплинути на економічний стан та безпеку людей, а також на їхній доступ до медичного обслуговування (не тільки для лікування захворювання COVID-19), продовольства, водопостачання та санітарії, роботи, освіти та дозвілля. Для пом'якшення будь-яких таких непередбачуваних наслідків необхідно вживати відповідних заходів.

Організація Об'єднаних Націй має потужний набір інструментів у галузі прав людини, які дозволяють державам та цілим суспільствам реагувати на загрози та кризи таким чином, щоб у центрі уваги опинилися

люди. Спостереження за розвитком та впливом кризи через призму прав людини змушує нас задуматися про те, як він позначається на людях і на місцях, особливо на найбільш вразливих серед нас, і що з ним можна зробити зараз у довгостроковій перспективі [1].

Державні органи повинні спрямовувати максимальний обсяг ресурсів на боротьбу із розповсюдженням хвороби та захист життя людей. Рішення приймаються в швидкому темпі, і, навіть якщо вони приймаються з найкращими намірами, деякі з них можуть ненавмисно призвести до негативних наслідків.

Щоб зберегти довіру, яка має існувати між народом та урядом, особливо у час кризи, заходи реагування мають бути пропорційні масштабу пандемії.

У здійсненні своєї влади держави керуються правами людини, щоб вона використовувалася не на шкоду, а на благо людям. В умовах нинішньої кризи права людини можуть допомогти державам переглянути свої заходи реагування, щоб максимально підвищити їх ефективність у боротьбі з цим захворюванням та звести до мінімуму його негативні наслідки. Відведення захисту, який лежить в основі заходів реагування у гуманітарних ситуаціях, центральної ролі. Норми в галузі прав людини припускають, що у надзвичайних ситуаціях у тій чи іншій країні може потрібно введення обмежень на здійснення деяких прав людини.

Масштаби та ступінь тяжкості пандемії COVID-19 досягають такого рівня, коли з погляду охорони здоров'я громадян обмеження виявляються виправданими. Мета цього документа в жодному разі не полягає в тому, щоб перешкодити державам у розробці та вжитті ефективних заходів реагування на пандемію. Його мета, швидше, полягає в тому, щоб звернути увагу держав на можливі помилки при реагуванні на кризу та запропонувати способи вживання більш ефективних заходів реагування з урахуванням прав людини.

Більш сурові заходи реагування запроваджуються як правило в свободі пересування та доступу до охорони здоров'я.

Право на здоров'я є невід'ємною частиною життя людства. Спричинена COVID-19 криза зазнає на міцність здатність країн захищати декларація про здоров'я. Кожна людина має право на найвищий досяжний рівень здоров'я, що забезпечує гідні умови життя. Кожна людина, незалежно від її соціального чи економічного становища, повинна мати доступ до необхідного йому медичного обслуговування [2].

Одвічне недофінансування систем охорони здоров'я послабило їхню здатність реагувати на пандемію та одночасно надавати інші найважливіші медичні послуги. Досвід боротьби з COVID-19 свідчить про те, що обов'язково необхідно забезпечити загальний доступ до медичних послуг. Ті держави, які мають ефективні та стійкі системи охорони здоров'я, краще підготовлені до реагування на кризи. Системи охорони здоров'я у всьому світі зазнають перевантаження, а деякі з них знаходяться на межі колапсу.

Загальний доступ до медичних послуг сприяє створенню ефективних та стійких систем охорони здоров'я, дозволяє охопити вразливі групи населення та сприяє підвищенню готовності до пандемій та прийняттю превентивних заходів.

Забезпечення загального охоплення послугами охорони здоров'я належить до одного з завдань мети з області сталого розвитку.

Системи загальної, доступної охорони здоров'я допомагають боротися з пандемією, забезпечуючи кожному людині без будь-якої дискримінації доступ до основних заходів, що стримують поширення вірусу. До таких заходів відносяться тестування, спеціалізований догляд за найбільш уразливими пацієнтами, інтенсивний догляд та вакцинація, коли це можливо, незалежно від платоспроможності. У відповідь на пандемію деякі країни забезпечили загальний доступ до медичних послуг всім жителям; інші уклали угоди з медичними установами приватного сектору про використання їх приміщень та обладнання для боротьби із пандемією [3].

З метою контролю поширення вірусу та захисту право на життя, необхідно розірвати ланцюг інфекції: люди повинні перестати без потреби пересуватися та зменшити взаємодію між собою. Найбільш поширеним заходом у галузі охорони здоров'я, що вживається державами у боротьбі з COVID-19, є обмеження свободи пересування, яке може набувати форми режиму ізоляції або вказівки залишатися вдома. Це практичний метод, необхідний для того, щоб зупинити поширення вірусу, запобігти переважанню систем охорони здоров'я і тим самим врятувати життя людей.

Однак режим ізоляції може мати дуже серйозні наслідки для зайнятості, економічного положення, доступу до послуг, у тому числі доступу до охорони здоров'я, продовольства, водопостачання, освіти та соціальним послугам, а також для безпечної обстановки будинку, належного рівня життя та сімейного життя. Свобода пересування є одним із найважливіших прав що сприяє здійсненню багатьох інших прав [4].

Отже, встановлення карантину потягло заборони та обмеження низки прав приватної особи – такі обмеження припускаються тимчасовими, але ніхто не може прогнозувати, скільки триватиме криза та якими будуть її реальні масштаби. Це створює загрозу «звикання» суспільства до вирішення низки важливих питань шляхом публічного адміністрування за відсутності для цього належним чином створеного нормативного підґрунтя. Тим більше, що якась цілісна концепція регулювання (модернізації регулювання) цивільних відносин в умовах епідемії/пандемії наразі у нашій державі відсутня. У підсумку можна констатувати, що з погляду впливу пандемії на концепцію цивільного права, її наслідком є Виклик самому баченню сутності регулювання відносин у сфері цивільного права.

1. Проблеми правового регулювання цивільних відносин в умовах COVID-19: матер. Всеукр. науково-практичної онлайн-конференції (23 квітня 2020 року) [Електронний ресурс]. / За заг. ред. д.ю.н., проф. Є. О. Харитоновна. – Одеса: Фенікс, 2020. – 193 с. URL: <http://dspace.onua.edu.ua/handle/11300/12616>

2. COVID-19 (коронавірус) та Угода про керований доступ asfotase alfa (Strensiq). URL: <https://www.metabolicsupportuk.org/covid-19-coronavirus-and-the-asfotasealfa-strensiq-managed-access-agreement>.

3. Основи законодавства України про охорону здоров'я: Закон України від 19.11.1992 № 2801-XII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2801-12>.

4. Закон України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України, спрямованих на забезпечення додаткових соціальних та економічних гарантій у зв'язку з поширенням коронавірусної хвороби (COVID-19)» Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/540-20/stru#Stru>.

Вікторія МЕЛЬНИЧЕНКО

студентка ННІ права
та інноваційної освіти;

Науковий керівник:

Ірина ШИЛО

викладач кафедри
кримінально-правових дисциплін,
Дніпропетровської державної
університету внутрішніх справ
(м. Дніпро, Україна)

ВБИВСТВО ЧЕРЕЗ НЕОБЕРЕЖНІСТЬ: ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА

Життя, здоров'я, честь, гідність, недоторканність і безпека людини визначаються в Україні найвищою соціальною цінністю, це зазначає Основний Закон України, а саме Конституція. На жаль, нерідко відбуваються порушення, що є гострою проблемою у суспільстві. У демократичній Україні, кримінальні правопорушення, а саме вбивства, поділяють на деякі критерії, але мова буде йти саме про вбивство через необережність. Отож, Кримінальний кодекс України (надалі – КК України), не надає визначення поняттю «вбивство через необережність», а лише визначає міру покарання за цей злочин. Тому потрібно звернутися до наукової літератури.

Отож, вбивство через необережність – це діяння, що призвело до настання біологічної смерті потерпілого, за якого особа, котра вчинила таке діяння, передбачала можливість настання шкідливих наслідків, але легковажно розраховувала на їх відвернення (злочинна самовпевненість), або ж не